

LIBER
EX LEGATO
SERENISSIMI PRINCIPIS
LVDOVICI,
DVCIS WVRTERBERGIAE.
FRIDERICIANAE BIBLIOTHECA
ILLATVS.

AE

ASTROSCO-
PIUM.

Pro facillimâ stellarum
cognitione noviter exco-
gitatum, & commentario-
lo illustratum:

à

WILHELMO SCHICKAR-
do, Sanctæ Linguæ apud
Tubingenses Professore
publico.

Nunc demum in com-
modum Reipublicæ Lite-
tariæ locupletius ador-
natum.

STUTTGARDIAE.

Typis Kauttianis:
Anno Christiano:

M. D C. X L V I .

Psalm. 19. vers. 1.

Cœli enarrant gloriam Dei ,
& opera manuum ejus an-
nunciat firmamentum.

Psalm. 146. vers. 4.

Dominus numerat multitudi-
nem Stellarum ; & singulas
suis nominibus vocat.

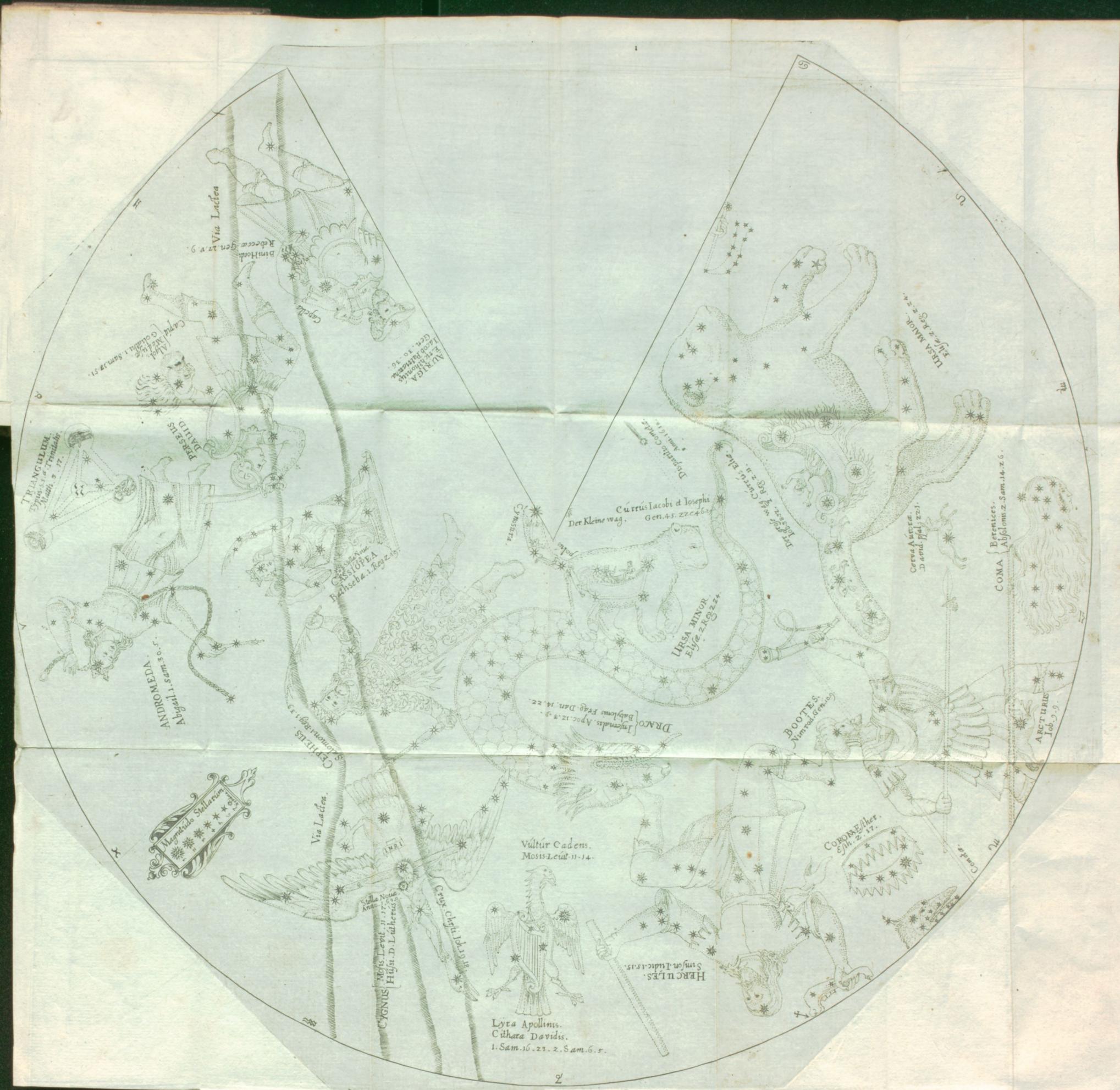
Cicero Lib. 2. de Na-
turâ Deorum.

Quid enim potest esse tām a-
pertum, tamque perspicuum, cūm
Cœlum suspeximus , cœlestiaque
contemplati sumus , quām esse ali-
quod Numen præstantissimæ men-
tis, quo hæc regantur!

Lectori

Le^ttori Astrophilo
Salutem!

EDIDIT ANNO ÆRÆ CHRI-
STIANÆ M DC. XXIII.

WILHELMUS SCHICKARDUS,
Professor Tubingæ Clarissimus, Vir
Linguarum, potissimum Orienta-
lium, & rerum Mathematicarum
longè peritissimus, Germaniæ nostræ
lumen & decus singulare, *vñ vñ oīyioīs*,
ASTROSCOPIUM mirâ inventione
succinctum, & ad Stellarum cogni-
tionem expeditam facillimum; in
formâ quidem satis exili, quam ta-
men ipse, nisi tristissimo Patriæ pa-
roxysmo impeditus, & morte præ-
maturâ abreptus fuisset, majorem
confecisset, & literato mundo com-
municasset. Multi enim visus debi-
litate laborantes, nocturno cumpri-
mis tempore, majusculam formam
jam dudum optarunt: Alii Stellarum
numerum ampliorem desiderârunt:

)?(2 Non

Nonnulli plura ex sacris Literis no-
mina asterismis indi posse censue-
runt. Cùm verò neminem hactenus
viderimus, qui istud negotij in se re-
cipere, nobis placuit illud in gratiam
Reip. Literariæ attentare, ut iteratâ
hâc nostrâ Editione multorum desi-
derio satisfaceremus, & inopiam
Exemplarium suppleremus. Summa
quidcm votorum fuit, integrum
Commentariolum, uti primitus ab
Authore editum erat, literis Hebrai-
cis pariter atq; Arabicis exornatum,
Typis exscriptum publicare: at quia
Typographia nostra novella Hebrai-
cis characteribus caret, & Arabicæ
Literæ injuriâ temporis interierunt,
et quanimus Lector substitutis Literis
Latinis acquiescat. Quæ verò à nobis
in ASTROSCOPIO addita sunt, co-
ronidis loco indicabitur in fine com-
mentarioli Schickhardiani. Ita vale
Lector ASTROPHILE, & Cœlestes
illos Stellarum exercitus sedulò con-
templare, atq; occasione Cœli Stel-
lati admirandam Creatoris Majesta-
tem piè nobiscum medi tare!

I.

Uod hoc præ-
senti , omnium
penè studiorum
Majo , sola pro-
pemodū Astro-
nomia sequius floret , in causa
est non Ignaviæ tantùm gelu-
quoddam apud aliquos , & fri-
gidius de Matheſi judicium
fed vel præcipiè (ut mihi qui-
dem videtur) Instrumento-
rum penuria , incommoditas ,
& rectè utendi ignorantia .
Cùm enim hujuscemodi artes
Schematum apparatu maxi-
mè indigeant , Globus verò su-
perioris cœli effigies , mecha-
nicâ necessitate convexus ad-
ornetur , fieri non potest , quin
multa difficultate implicen-

A tur,

tur quicunque cum cavo cœlo
conferre satagunt. Nam quia
oculus noster stellas, in inte-
riori cœlorum facie dissemi-
natas, ex domicilio suo, quasi
centro universi contempla-
tur, sursum intuendo, non ve-
rò extra hunc mundum con-
stitutus deorsum spectat, ideo
necessè habet, ut convexos
globorum Asterismos imagi-
nando invertat, cumque dex-
tris sinistra permutet, manen-
te tamen eâdem distantiarum
proportione; quod sanè non
cujusvis est tyronis, sed &
quandoque exercitatis nego-
tij nonnihil facessit. Eapropter
huic difficultati medelam ad-
hibiturus ego, pridem com-
mentus sum cavos globos, tri-
fariam apertiles, pronis, non
supinis

supinis imaginibus insignitos;
 & nostrum ad obtutnm unicè
 accommodatos, horumq; spe-
 cimen minusculū ære dudum
 exsculpsī: quod non literatis
 tantū, sed & Principibus
 placuisse viris gaudeo. Verum
 ut inventis addere facilius est,
 subierunt mentem hactenus
 δεύτεραι φεονίδες meliores, quā
 nimirum ratione multò com-
 pendiosius ad eundem scopum
 pervenire, atq; stellas ex sim-
 plicissimā chartā leviter tan-
 tum convolutā, promptius di-
 gnoscere liceat. Quamvis e-
 nim illa prior inventio, rotun-
 ditati cœlorū verius congruat,
 quia tamen ejus exemplaria
 difficilius in orbem congluti-
 nantur, nec ubique peritum
 artificem reperiunt; istud verò

A 2 recen-

recentius commentum, para-
 tu multò facilius est, & com-
 modius quoque tractatu, illud
 ipsum meritò priori longè pre-
 culi. Vocavi autem ab usu ~~aspe-~~
~~eximior~~, nomine cum ipsâ re no-
 viter (nec tamen insolenter)
 enato. inde spero, id assequen-
 tur studiosi unicâ nocte, quod
 antea plurimarum vigiliis ex
 globo non valuissent. Cæte-
 rùm dignum est hoc studium,
 in quo generosissimi quique &
 præstantissimi exerceantur. Si
 olim Abrahamo, Loto & A-
 mos astra contemplari libuit;
 si Divum Paulum non piguit
 Astronomica Solensis Arati
 Phænomena, quātumvis Gen-
 tilium fabularum plenissima-
 lectitâsse: Si Alphonsum Hi-
 spaniæ regem hæc cura non
 puduit

f.

puduit; si nostrâ ætate Illustris-
simos Hassiæ Landgravios, no-
bilissimos Tychones hæc oc-
cupatio non dedecet, quânam
id fronte probri loco habe-
bunt ignava quædam pecora,
& indigna, quibus frustra Deus
os sublime dederit, arrectosq;
ad sidera vultus finxerit, ut
cœlum intueantur! Nempe nō
ita quæstuosum est aut pompo-
sum, ut aliquæ artes hodiernæ,
queis avidius vulgo inhiant,
brutorum more semper proni
in terram incumbentes, ne sci-
licet cœlestium splendor ocu-
los obfuscet. Quod apud cæ-
teros veniam meretur, eos ve-
rò qui ex Ephemeridibus lucri
causâ, Geneses & Calendaria
consarcinant, inexcusabile &
turpissimum est, non posse in

A 3 cœlo

cœlo vel famosum illud caput
Algol monstrare , ex cuius ta-
men positu tot dira mortalibus
tām tragico vultu minantur &
ominantur. Quā in re ipsos an-
tecellunt opiliones , aurigæ,
tabellarij , nautæ , qui quòd
multūm sub dio versantur ple-
runque caniculam , pleiades,
utrūmque Plaustrum, & exin-
de noctis horam exactius sci-
unt , quām hæ talpæ. Quantò
laudabilius olim perspicacissi-
mus ille Hipparchus , qui post-
quam sidus ævo suo genitum
deprehendisset , ausus est rem
(ut Plinius ait l.2. c. 26.) etiam
Deo improbam , annumerare
postoris stellas ac sidera ad
normam expangere , organis
excogitatis , per quæ singulorū
loca atq; magnitudines signa-

ret;

ret, ut facile discerni posset **ex**
 eo, non modò an obirent na-
 scerenturque, sed omnino ali-
 qua crescerent minuerentur-
 que, cœlo in hæreditatē cun-
 ctis relicto, si quisquam qui ra-
 tionem eam caperet, inventus
 esset. Hujus industriam nos
 æmulari decet, qui supra rusti-
 cos sapere volumus, stellasque
 in numerato habere, ne quid
 nobis insciis inter astra con-
 tingere possit. Quis magis in
 oriente natalitij sideris novi-
 tatem persuasisset, nisi veteres
 jam probè internovissent? Et
 quotusquisq; est inter nos, qui
 prodigiosæ illius in pectore
Cygni, hodiè viginti tres an-
 nos natæ stellulæ interitum
 animadvertat? quæ cum An-
 no 1600. primum exoritur,

A 4 tertia

tertiarum magnitudinis socios æ-
 quiparabat, nunc mihi vix sex-
 ti honoris esse censetur; &
 quandoquidem illæ diametro
 suo minutum integrum, hæ
 verò tertiam ejus partem sub-
 tendunt, jam ratione totius
 corpulentiaæ ter-ter-ter de-
 crevisse, hoc est, vicesies sep-
 tis minor facta esse concludi-
 tur, adeoque ad totalem ex-
 tinctionem properare. Quod
 sanè miraculosum & ruentis
 mundi præsagum Dei opus,
 consideratione omnino dignis-
 simum est, nec ita negligi de-
 ceret. At per supinos contem-
 platores hodiernos, non ista
 tantum evanescere, sed vel
 fulgidissimus Orion è cœlo se
 subducere, adeoque ipsis neu-
 tiquam sentientibus, mundi
pars

pars aliqua interire posset. Id
 ne citra nostram animadver-
 sionem contingat, sed ut astro-
 rum notitia studiosis quām fa-
 cillima & simplicissima fiat,
 placuit hujus Astroscopij mi-
 nuscule nunc specimen in-
 vulgus dare, & cum illis, à qui-
 bus multipliciter rogatus sum,
 liberaliter communicare: ut
 aliquando etiam, postquam
 doctorum & artis peritorum
 hominum, (quibus totum re-
 verenter subjicio) censuras at-
 que emendationes collegero,
 majori formâ ornatius edere
 possim. Interim nè sic nudum
 prodire vereatur, placuit bre-
 viissimo isthoc commentariolo
 vestitum in lucem emittere:
 qui & in genere aliquid de
 stellis moneat, & in specie de-

A 5 hujus

hujus inventi ratione , scopo
& usu Lectores edoceat.

1. Stellarum notitia quasi Alphabetum est Astronomiæ, quod hisce sacris initiatus, primò omnium tenere debet. Itaque præposteri sunt , qui postquam multa de motibus garrire didicerunt, nondum tamen vel gry quidem internoscunt, quando sub cœlū in rem præsentem evocantur.

2. Non autem omnia stellæ sunt , quæ tales putantur. Apparent enim interdum spuriæ faces , velociter discurrentes, quas nominetenus tantum & à specie cadentes stellas vocant, cum tamen revera non sint , neque ulla in cœlo seorsim tali repentino motu cieatur,

tur, locumve mutet. Exuenda
igitur est opinio vulgi , quod
cadant , vago motu ferantur,
aut omnino pereant; atq; hoc
totū Meteorologis relinquen-
dum.

3. Verarum quidem aliquæ
 ♂ ♀ ♀ peculiari , vario , &
 (ut tyronibus quidem videtur)
 inordinato motu incedunt ,
 unde etiam Planetæ vel Erro-
 res appellantur, ob id ipsum in
 schemate non appici. At pau-
 ca sunt , & mundo coævæ , ac
 facile dignoscuntur , ut infra-
 dicam. Nunc mihi præcipue
 res erit cum Fixis.

4. Illæ hærent omnes in uno
 & extremo mundi pariete, qui
 sic concipiendus est imagina-
 tione , totum hoc universum
 sphæricè ambire. Fortè tamen
 una

una profundius in cœlū ascen-
dit, quam altera. Existimat e-
nim Tycho Brahe, progymn.
Tom. I. pag. 483. consentaneū
esse, ut aliquæ secundi status
reverâ æquiparentur stellis
primi ordinis, vel tertianæ se-
cundanis, at propter majorem
à nobis distantiam opticè mi-
nores appareant. Nec tamen
admittit tām amplam cœli va-
stitatem, ut ulla sextæ, propter
solam elongationē toties mi-
nor evadat primâ. Posceret e-
nim id intervallum undecuplo
longius, quod omnem fidem
excedit.

5. Servant autem omnibus
seculis eadem semper intersti-
tia. Quas enim Ptolemæus l. 7.
Almagesti Propof. I. trecentis
ferè annis post Abrachin (h.e.
Hippar-

Hipparchum) in unâ lineâ re-
& tâ constitutas reperit, easdem
& nos etiamnum hodie totis
14. seculis serius in eâdem li-
neâ invariabiliter dispositas
cernimus, nempè Capellam,
sinistrum pedem Erichtonij &
Aldebaran: Item eandem Ca-
pellam cū Aurigæ dextro pe-
de, & Orionis humero sinistro
propemodum. Aliasq; plures
quas apud Tychonem quoque
p. 235. invenies.

6. Progrediuntur unâ si-
mul omnes, quemadmodum
eadem navis diversas merces
vehit, suis tamen locis reposi-
tas, nec collidit. Nisi quod cir-
cumpolares tardius volvun-
tur, perinde ut in plaustro lu-
tum propè axem rotæ lentius
circumagit, quam quod ex-
trema

tremo limbo adhæret. Quòd propior aliqua polis est, eò minori ambitu circuit, adeò ut si qua in ipso polo consisteret, gyaretur tantum intra metas sui corporis, nec loco excederet. Rotantur autem ab ortu in occasum & absolvitur una periodus XXIII. horis: Nisi fortè totum hoc oculo, in contrarias partes obvianti, tantum ita videatur: quam litem jam non facio meam.

7. Respectu Horizontis nostri, sunt in triplici differentiâ. 1. quædam semper apparent, nec nunquam merguntur; nempe septentrionales, quæ plaustrum proximè circumstant. 2. aliquæ semper latent, nunquam emergunt; nempe meridionales, quas recentium

centium nautarū solertia nobis indagavit. 3. reliquæ per vi-ces oriuntur & occidunt, scili-
cet intermediæ omnes. Cau-
fas hujus varietatis ex circum-
gyratione globi facile depre-
hendes.

8. Quod ad multitudinem attinet, sunt penè innumerabiles, non tamen infinitæ. Et multas detexit hodie Telesco-
pium, quas priſca secula igno-
rabant. In uno Orionis capite monſtravit ultra vicinas, &
quod plus est in uno præſepi (quo nomine nebulosa Cancri appellatur) ſupra quadrage-
nas. Nec defunt lyncei quidā, qui nudis oculis quatuorde-
cim Plejades numerant, &
quinquagenas in Orionis cly-
peo, quot putas cum vitreis
reperi-

reperirent? Oportuit sanè Abrahamum visu præ nobis pol-
 luisse, qui, creatore Deo mon-
 strante, tot stellas vidit, in quo^t
 capita posteritas ipsius multi-
 plicata fuit. Judæorum enim
 nunc multò plures sunt, quām
 nos fortè vel cum perspicillis,
 astra cerneremus. Ex universo
 autem illarum exercitu pau-
 cæ feliguntur, & grandiores
 cœteris & visu notabiles, mi-
 noribus neglegitis. Harum Pto-
 lemæus millenas viginti duas
 recensuit; Plinius MDC. He-
 bræorum Rabini XII. millia in
 universum numerant, Cabali-
 stæ verò 29000. myriades,
 quod nimium est, neque enim
 plures 2671. myriadibus réci-
 pere posset tota cœlorū area,
 nè quidem si contiguè omnes
 cohære-

cohærerent, aut singulæ tertia
minuti partem occuparent.

9. Ipsa Galaxias nihil aliud
est, quam congeries minutissi-
marum stellarum contiguè
colluentium, quas eadem A-
rundo Dioptrica noviter de-
texit. Rectè igitur olim De-
mocritus definivit: πολλῶν αἰσέρων
συνεχῶν καὶ συμφωτιζομένων συννο-
γασμὸν. Malè verò eundem ob-
id reprehendit Aristoteles,
perpetuum hunc & mundo co-
vum circulum perperam pro-
meteoro venditans, lib. i. c. 8.
nescio quâ fallaci conjectura
deceptus sagacissim⁹ alioquin
Philosophus. Multò inceptius
eandem viam lacteam priscus
ille Theophrast⁹ pro commis-
fura cœlorum habuit, quasi
compages mundi per illam al-
bugi-

buginem cohæreret , ut bini
astores glutine ferrum inati.
Habet autem Galaxias quan-
dam quasi Insulam , quæ à Cy-
gno ad Scorpium usque pro-
tenditur : & est admodum in-
æqualis tūm latitudinis tūm
densitatis, terminos ejus accu-
rately notavit , Ptolem. pr. I.
lib. 8. Almag.

10. Porrò variè discernuntur
à se invicem tot stellæ, quanti-
tate, coloribus, scintillatione,
præcipue verò situ & configu-
rationibus ; de quibus nunc fi-
gillatim.

11. Ratione quantitatis di-
stribuuntur in sex Magnitudi-
nes, quasi classes; nimirum illæ
tantum , quas communiter vi-
démus. Nam cæteræ minutio-
res, quas tubus opticus mani-
festat,

festat, similiter gradibus magnitudinum differunt, ut infra decimas descendere possem⁹. Primæ magnitudinis numerantur 15. sed harū 12. tantum nobis conspicuæ sunt, secundæ 45. tertiæ 208. quartæ 474. quintæ 216. sextæ 50. Imò multò plures, neque enim omnes in catalogū receperunt, quas aliqua nox serena, præcipue brumalis ostendit.

12. Apparentes illarum diametros mensus est oculatissimus ille TychoBraheus, & pag. 481. Tom. I. progym. prodidit, primæ classis fidus subtendere duo circiter minuta, secundi honoris sesquialterū, tertij unū, quarti $\frac{3}{4}$ quinti di- midium, sexti XX. secunda.

Vnde

1 2 3 4 5 Vnde talis ip-
 forū propor-
 tio surgeret, qualem appinxi.
 Subdubito tamē, an hoc ipsum
 satis præcisè determinarit, nō
 tam quòd illæ, quæ unius ma-
 gnitudinis esse censentur, no-
 tabiliter sæpè differunt, (v.g.
 Sirius & lyra regulo & spicâ
 majores sunt) quàm quia sin-
 golorum oculorum singularis
 & diversissima est in tam subti-
 li quantitate æstimatio. Mihi
 sanè luscioso & diversoculo
 per dextrū latiores apparent,
 per sinistrum exiliores, quod
 retiformis tunica ibi attrac-
 tior sit, hîc profundior; per
 utrumq; tamen omnes duplum
 ferè superioris mensuræ sub-
 tendunt. At per conspicilia
 intuenti

intuenti , aliquanto angustiores cernuntur , per tubum eò minores , quò is melior est & major , per optimum prorsus ur atomi vel puncta .

13. Veras singularium magnitudines verè ignoramus , easque ex tanto intervallo tām accuratē scire velle , præsumptio est & temeritas . Quod enim Tycho ibidem primas 68. secundanas 28. tertianas 11. quartanas $3\frac{1}{2}$ vicibus , quintanas semel terreno globo majores , sextanas verò eodem tēr ferè minores æstimavit ; Alfraganus verò maximas 107. proximas 90. succedentes 72. sequentes 54. posteriores 36. minimas 18. terras nostrates æquiparare censuit , id omne ex hypothesi di-

B etum

Etum fuisse cogitandum est, si
nimirum tanta vel tanta octa-
væ Sphæræ assumatur distan-
tia; ex qua diversitate totum
illud variatur: siquidem Opti-
corum consensu quodlibet vi-
fibile quò longius distat, eò mi-
nus apparet. Sunt tamen eo-
rum speculationes, qui cœlum
stellatum quàm longissimè à
nobis removēt, & consequen-
ter astra plurimùm amplifi-
cant, veritati propiores: quo-
niam minora neutiquam ad-
mittit, semel concessa orbis
annui parallaxis.

14. Coloris quædam sunt ru-
tili, aliæ albicantis, nonnullæ
pallidi, quæ varietas ex Aut-
opsia rectius discitur, quàm
operosiori descriptione.

15. Inde æstimantur ipsorum
naturæ,

naturæ, & accensentur, quæ liven-
tes sunt Saturno, quæ claræ Jovi, fer-
ragineæ Marti, flavæ Soli, buxeæ Ve-
neri, cineritiae Mercurio, pallidæ
Lunæ; ut quilibet Planeta tan-
quam dux, in exercitu stella-
rum suos veluti subditos, co-
loris sui æmulos habeat. Nisi
quod pleriq; propter dubium,
ex binis quasi commixtum co-
lorem duobus simul accensen-
tur: quod totum hac brevi ta-
bellâ compendiosè ob oculos
statuere placuit. **H** prop⁹, ven-
ter piscis austrini, item venter
& cauda ceti. **H** z dexter hu-
merus Cephei, sinister pes, to-
tumq; cingulum Orionis. **H** ♂
prima arietis, rostrum corvi,
caput ophiuchi. **H** ♀ polaris,
capita Draconis & Medusæ,
pectoræ Cassiopeæ & Hydræ,

B 2 latus

latus Persei, prævindematrix,
 tergum & cauda leonis. ♂ ♂
 sinister humerus Bootis, ven-
 ter leporis, lanx borea. ♀ no-
 dus piscium, ♀ ♂ Arcturus, a-
 quila, crus Pegasi, Regulus,
 Syrius, cor Scorpij. ♀ ♀ caput
 Andromedæ, crus aquarij, A-
 charnar. ♀ ♂ os & humerus
 Pegasi, lanx austrina. ♂ omnes
 equi & rotæ plaustræ. Aldeba-
 ran cum Hyadibus. Pollux.
 ♂ ♂ aselli, oculus sagittarij.
 ♂ ♀ spica. ♂ ♀ caput Herculis,
 capella cum hædis, uterq; hu-
 merus orionis. ♂ ♂ plejades &
 præsepe. ♀ umbilicus Andro-
 medæ. ♀ ♀ ejusdem scapula,
 lyra, gnosia, rostrum & cauda
 cygni, crater, fomahant. ♀
 procyon.

16. Omnes ferè scintillant,
 inæqua-

inæqualiter tamen , quædam
plus , aliæ minus ; imò eædem
diversis temporib⁹ diversimq-
dè : flante Euro plurimùm trā-
quilla nocte languidius . Quod
mihi argumento est , hoc pa-
thos non in illorum corporib⁹
hærere , nec ipfasmet stellas
tām varium fulgorem ebullire
quasi aut eructare , ut nonnulli
voluerunt : sed universum hoc
opticè tantùm accidere , & ab
inæquabili semper fluctuantis
aeris superficie oriri . Quem-
admodum enim lapilli per cri-
spulas undas visi tremere pu-
tantur , quòd rapidè decurrens
aqua subinde curvatur , cùm
ipsi tamen interim in rivi fun-
do reverâ jaceant immoti : sic
stellæ per agitatum aerem spe-
ctatæ , lumen suum continuè

B 3 vibrant,

vibrant , præsertim hyberno tempore, quando ab humilio-
ris aeris superficie proprius ab-
sumus , proinde variationum angulos celeriter mutatos evi-
dentijs sentimus.

17. Nascuntur aliquando novæ in ipso cœlo. Et frustra contradicunt Peripatetici, ubi Experientiam habemus, luculentis rationibus Geometricis suffultam. Meminerunt patres nostri portentosæ illius in Casiopeâ, An. 1572. exortæ. Vidi mus ipsi novam in pede Serpentarij Anno 1604. enatam, & durat etiamnum hodie illa, de quâ in præfatione dixi, proximè pectus Cygni hærens, sed minutula jam, & quasi ad interitū vergens, nec nisi diligenter intuentibus observabilis ; ut ali-

ut aliquando prorsus extin-
ctam putarim, donec serenior
nox iterum in conspectum re-
duxisset. Habeo tamen inter
Astronomos nostri seculi pri-
marios aliquem, qui diversum
fentit, & hoc nomine consul-
tus, nuperis ad me literis du-
dum amissam, adeoq; post An-
num 1613. sibi non amplius vi-
sam respondit. Credo non vi-
sam, quia & ipse lusciosus est,
atque oculos suos in hoc stu-
dium bono publico dudū pro-
degit: nisi forte suo, id est, ami-
co more jocatus, ad attentio-
rem contemplationē hoc stra-
tegmate me extimulatum
voluit. Hoc sanè scio, memo-
riam meam, in tām familiarif-
simā sibi stellā non hallucinari:
& testabuntur tot studiosi,

B 4 quibus

quibus aliquot jam brumis de-
crescentem monstravi, proxi-
mâ retrò hyeme diminutam
quidem, sed tamen adhuc evi-
dentiorem quā nunc, com-
paruisse. Provoco etiam ad mi-
nimè caligantes oculos com-
munis nostri Præceptoris Dn.
Mæstlini, incomparabilis Ma-
thematici, Tychonis quoque
judicio coævis omnibus mul-
tūm præferendi. Sicut autem
hæc stella serius, post creatio-
nem cæterarum, & nostrâ de-
mum ætate cœpit; ità quoque
mox & ante universale mun-
di interitum desitura videtur.
Unde & in ipsissimo cœlo ali-
quid generari & corrumpi
posse, adversus Aristotelem
patet. Simul lis illa quorun-
dam, an verè nova, vel ante a
forte

fortè neglecta tantum fuerit,
 ab eventu & posteriori deci-
 detur. Quod autem antiqui-
 tus ante Constantinopoleos
 amissionem, in ipso polo stella
 quæpiam constiterit, & postea
 disparuerit, (ut Italus quidam
 apud Tychonem p. 743. nuga-
 tur) id manifestè fabulosum
 est, & contra fidem veterum
 globorum, contraq; experien-
 tiā nautarum. Similiter &
 illud Poëticum, quod septima
 Plejadū Eleætra, cœteris qui-
 dem ante excidium Trojæ lu-
 cidior extiterit, post verò eva-
 nuerit. Cernitur enim etiam-
 num, licet reliquis minor. Un-
 de quasi ob Trojæ ruinam mœ-
 sta, sub vicino cancri Tropico
 se abscondisse fingitur à Poëtis.

18. Porrò situs stellarum
 B s confi-

consideratur dupliciter, ratio-
ne Longitudinis nimirum & La-
titudinis. Illa numeratur ab oc-
casu in ortum, juxta seriem si-
gnorum Zodiaci, à puncto æ-
quinoctij verni, præcipuo to-
tius cœli loco: vel quoniam il-
lud vagum est, ex Copernici
mente rectius à primâ stellâ
Arietis: Hæc verò à meridie in
septentrionem, & altrinsecus
quoque ab eodem initio ver-
sus polum australem. Hic ve-
rò magnas meritò debeimus
grates nobilissimo Tychoni
Brahe, qui tot noctium inde-
fessis vigiliis, & incredibili
sumptu nobis restituit atque
correxit Catalogū fixarum, quem
veterum observatorum orga-
na rudiora minus accuratè
olim condiderant, & librario-
rum

rum incuria plus etiam hacten
 us depravârat. Subirrepsit
 tamen in oculatissimi hominis
 abacum, procul dubio Ama-
 nuensis vel Typographi vitio
 erratum quoddam, dum lu-
 cidam caudæ ceti, denis gra-
 dibus justo anteriorem fecit,
 quod pridem ex Autopsiâ de-
 prehensum, moneo ut corri-
 gatur. Supplevit etiam aliquas
 in Serpentario Cl. Dn. Keple-
 rus, libro de nov. stell. Anno
 1604. disertè simul indicans,
 illas quæ in dextro pede sint,
 non boream sed australem ha-
 bere latitudinem. Quod à Cl.
 Habrechto, in nuperâ editio-
 ne Globi sui, cæteroquin ele-
 gantissimi, negleñtū esse miror.

19. Ordinis & memoriæ
 causa distribuitur universus

B 6 stellæ

stellarum exercitus in aliquot
 Imagines vel Asterismos, ut nempe
 canta earum multitudo, in cer-
 tas quasi classes redacta, eò fa-
 cilius discerni possit, & singu-
 lare sigillatim à suis membris de-
 nominari. Variant autem au-
 thores in numero Imaginum.
 Ptolemæus 48. ponit, scilicet
 XXI. in boreâ, XV. in austro,
 XII. in intermedio Zodiaco,
 quas mnemonicis versibus in-
 clusas alibi passim reperies:
 Arat⁹ & prisci pauciores, quia
 Serpentem cum Ophiucho
 conjungunt, item Equuleum
 & Librā prætermittunt: con-
 trà posteri plures, quoniam
 Berenices comam & Antinoū
 assumpserunt. Quomodo au-
 tem Plinius LXXII. signa nu-
 meret, equidem ignoro, fortè
 aliqua,

aliqua, quæ nos primarijs ad-
jungimus, ipse separatim com-
putavit; ut caput Medusæ, spi-
cam virginis, præsepe, asellos,
capellam, hædos, terebellum
&c. Item Castorem & Pollu-
cem, vel utrumque piscem se-
orsim. Nam hæ VII. imagines,
Camelopardalis, **Jordanus**,
Tigris, **Vespa**, **Monoceros**,
Gallus & **Columba**, quas re-
centior ætas hemisphærio no-
stro inferuit, ignotæ tunc e-
rant. Sunt & reliquæ XVI. in
opposito cœlo Antipodum, cir-
ca polum meridionalem, nu-
per demum à Lusitanis addi-
tæ, scilicet **Indus**, **Phœnix**,
Grus, **Pavo**, **Chamæleon**, **A-**
pus, **Musca**, **Passer** vel **piscis**
volans, **Crux**, **Trigon'**, **Rhom-**
bus, **Dorado** **piscis**, **Hydrus**,

B 7. Tou-

Toucan anser, & binæ tandem
Nubeculæ. Extra hæc tot si-
mulachra supersunt passim ali-
quæ stellæ σποράδες vel αἰγαλεῖα,
quæ in nullam figuram redigi
commodè potuerunt; ea pro-
pter nominibus carent, at à vi-
cinis imaginibus memorandæ
sunt.

20. Quinam primi harum
imaginum Authores fuerint, id
ex tantâ vetustate nescitur
quidem hodiè: verisimile ta-
men, quòd duplex hominum
genus nomina stellis indiderit.
I. in mediterraneis locis Agri-
colæ, quod rustica supellex,
scilicet utrumque plaustrum,
cum aurigâ & equis produnt;
item spica triticea, & villico-
rū animalia, ut Capella, Tau-
rus, Aries, Ambo Canes, &c.
satis

satis arguunt. 2. in maritimis
Nautæ: ut ex Ceto, Navi, Pi-
scibusque apparet. Tandem
verò eruditi perfecerunt, &
in Artis formam redegerunt.

21. Causas cur istæ imagi-
nes in cœlū receptæ sint, opi-
nor fuisse potissimum tres, Si-
militudinem, Efficaciam, Im-
mortalitatem; quarum prima
est Mathematica, sequēs Phy-
sica, tertia Historica. Quod si-
militudinem attinet, depre-
henderunt authores alicubi
manifestam ejusmodi config-
urationem, ut in Coronâ, cu-
jus stellæ in semicirculum evi-
denter disponuntur; ut &
spondyli in caudâ Scorpionis.
Item in Cygno, cuius anterior
stella rostrum, media pectus,
collaterales alas, postrema
caudam

Caudam non ineptè repræsentat. Vel in Orione, qui duabus supremis bīnos quasi humeros, tribus mediis quodammodo cingulum, infimis verò pedes alicujus viri exprimere videntur. Alibi qualemcunq; schematismum imaginati sunt, ut in Sagittario, cuius stellæ quidvis aliud potius quam ejusmodi arcitententem efformant. Unde tot monstrosæ imagines introductæ sunt, ut Capricornus ex capro & pisce, Centaurus ex homine & equo compositus. Aliquæ etiam mutilatæ, ut Taurus, Argo, Pegasus, Equuleus. Sæpenumerò quoq; Analogiam venati esse videntur. e. g. Cancrum reposuisse, unde Sol altissimus retroreditur: Librā ubi quasi in æquilibrio

librio pendens , noctem diei
 æquat: Leonem calidissimam
 bestiam, ubi æstus est maxim⁹:
 Aquarium ubi copiosis imbri-
 bus pluit: Canem ubi hæc ani-
 malia in rabiem aguntur : vel
Canes & Leporem eâ cœli
 plagâ pinxit, qua super sylvas
 orirentur : aut Navem effor-
 masse , cuius carina nunquam
 tota supra Horizontem, velut
 ex undarum fluctibus emer-
 geret.

22. Deinde quod Efficaciā
 concernit , ajunt quidem A-
 strologastri, posse aliquid hafce
 imagines in nativitatum mo-
 mentis. v. g. quibus Hercules
 ascendat , hos fore audaces:
 queīs Erichthonius , hos auri-
 gas: quibus Canis , hofce mi-
 naces & iracundos: queīs Le-
 pus,

pus, hos timidos & veloces: cui
Aries horoscopum obsideat,
hunc futurum esse opilionem:
cui Taurus, bubulum: cui Spi-
ca, rusticum, & si quid plus est
ejusmodi nugacium supersti-
tionum. Itaque prorsus divina
& fatidica arte in hasce, nec
alias imagines cœlum à peritis
Genethliacis olim distributū
fuisse. Verum ego cum saniore
& moderatissimo Tychone,
pag. 311, sentio, figuris hisce nihil
inesse energiæ, nisi fortè per accidens
paucis quibusdam è situ ipsarumque
stellarū naturâ potius quam ex ima-
gine ipsâ, quæ planè arbitraria fuit:
Quicquid tandem hîc Matæologi
nugentur, cœlum ob id mendaciis
obnoxium non est, et si terra iis homi-
num culpâ scateat.

23. Tertiò, multorum ho-
minū imagines in cœlum ideò
receptæ

receptæ sunt, ut illorum res
 fortiter gestæ immortalitati
 consecrarentur, nec quamdiu
 cœlum rotatur, ulla oblivione
 delerentur unquam. Sic v. g.
 Hercules ob duodecim labo-
 res inter astra relatus est. Et
 sanè durat ejusmodi heroum
 fama isthac ratione diutius,
 quam si facinora ipsorum mem-
 branis inscripta, vel ære ex-
 sculpta fuissent, quia senium
 etiam saxis tandem marmori-
 busque venit. At multum hîc
 Vanitatis, non nihil etiam A-
 dulationis subest, dum v. g.
 Conon, Berenices capillos,
 pro mariti salute Veneri devo-
 tos, & è templo subductos con-
 finxit in cœlum evectos esse,
 & inter Ursam atque Virgi-
 nem receptos, ut sui regis Pto-
 lemæi

Iemēi Evergetis gratiam auctoritate
paretur: Vel Poëtæ Andromedam, Cephei Æthiopum regis & Cassiopeæ filiam, monstrum marino expositā esse tradunt, tandem à sponso Perseo liberatam. Unde tota hæc familia æternæ laudis gratia in cœlos subiecta fuerit.

24. Quoniam ergo ista multis pudendis fabulis involutæ nisi Ethnicismum sapiunt, optarem, ut ea Christianus aliquis refingeret, & in sacras imagines transformaret: quod non tantum divinæ legi conforme esse, quæ Deastrorum nomina reticere & abolere jubet, Exod. 23. 13. sed & factu facillimum. Qui enim gentilibus Perseus erat cum capite Medusæ, is nobis Davides cum capite Goliath, manen-

manente astrorum dispositio-
ne prorsus eadem, mutato sal-
tem nomine. Sic illorum Hercu-
les cum clavâ, facilè permutaretur in
nostrum Samsonem cum maxillâ :
Æsculapius cum Serpente , in nau-
fragum Paulum cum viperâ manibus
implicitâ. Ursæ essent mihi , nō,
quæ Jovem in antro nutravit,
aut quam ab eodem casto Jo-
ve compressam , Diana sic
transformavit , sed quæ pue-
ros quadraginta duos devoraf-
se legitur. Quorsum enim
rancidas illas , & dudū ad or-
cum damnatas revocarem fa-
bulas? quas scire nulla laus est,
ignorare verò pietas etiam.

25. At inquiunt earum Pa-
tronis: res ipsæ pridem per Dei
gratiam nobiscum antiqua-
tæ sunt , retineamus nuda sal-
tem

tēm nomina, quemadmodum
 & dies septimanæ à **H**̄z̄o^r ci-
 tra superstitionem in media
 Ecclesia denominamus. Postu-
 lat id doctrinæ modus, quando
 jam ubivis gentium & apud
 Judæos quoque recepta sunt
 hæc vocabula, velut Artis ter-
 mini, sine quibus ea feliciter
 tradi nequit. **Q**uis tām inve-
 terata innovare sine levitatis
 suspicione ausit? privatoq; ni-
 su immutare, quod publico
 omnium Astronomorum con-
 sensu roboratū. Maximè quia
 incertum est, an in peius sit re-
 formaturus. Et ut afferat me-
 liora, verendum tamen, nè æ-
 què absurdus veniat, ac illi, qui
Calendariū Gregorianum no-
 bis obtruserunt. Differenda
 hæc lis est in **C**omitia Mathe-
 matio³

maticorum , quando simul de certo Longitudinis locoru initio decernent , quod ad proximas fiet Kl. Græcas , in ♂ ⊖ ♀ .

26. Respondeo , non propterea necesse est , ut artis fundamenta evertantur , neque concedendū , ut quisquam pro libidine isthæc refingat . Sed hoc saltem indulgeant , ut v. g. qui Gemini antea Castor & Pollux , vel Hercules & Apollo , vel Triptolemus & Jasion , vel Zethus & Amphion erant (neque enim ipsi satis inter se concordant) posthac mihi sint Esau & Jacob⁹ : qui Aries Poëtis est cum aureo vellere , mihi sit ille Abrahami pro Isaaco maestatus , vel alter Danielis : quæ Virgo ipsis Ceres vel Astræa , nobis Maria : quod Præsepe

sepe cancri , nobis potius Infantis Christi : qui Cetus Neptuni , nobis Jonæ : qui pisces Cupidinis , nobis illius pueri , vnde salvator ultra 5000 . viros miraculosa benedictione cibavit : qui Leo Arcadius aut Junonis , nobis de tribu Juda , vel è specu Danielis : qui Corvus Apollinis , nobis Eliæ vel Noachi : qui Canis Actæonis , nobis Tobiæ : quæ Coma Berenices , nobis Samsonis aut Absolomi : quod Δ triangulum fictitij Διός litera initialis , id nobis S. S. Triunitatis character , &c. Ita manerent imagines , abolerentur saltem nugæ ; retinerem⁹ usum , abusum tolleremus .

27. Eandem sibi libertatem usurparunt alij : cur ergò nos in has

in has imagines juraremus? Certum est, quod aliqui Arabes globos suos aliter pingant, & pro humanis imaginibus ferinas ferè supponant. Pro Dracone nostro ipsi fingunt duos lupos & quinque Dromedarios: pro Cepheo Pastorem cum cane & ovibus: pro Boote molossum latrantem: (Turcæ verò Sagittiferum) pro Andromedâ vitulū marinum: pro Cassiopeâ cervam: pro Erichthonio mulum clitellatū: pro Ophiucho gruem vel ciconiam cum serpente: Hebræi pro plerisque imaginibus literas Alphabetti sui: Chaldæi pro boreo pisce hirundinem: Ipsi Græci & Latini olim multos asterismos aliter figurabant. Thales Milesius pro Vrsâ minore Canem formabat,

mabat, quem & caudæ longi-
tudo postulat, & ipsum nomen
Cynosura, quasi κυνόσυρη manifestè prodit. Plaustrum olim
septem teriones seu boves erant: vnde plaga illa etiamnum Septentrio denominatur. Qui nunc Hercules est, olim anonymus erat, ideò dictus ἡγγόνας vel ingeniculus, quasi εὐγένειος, hoc est, genibus (rectius tamen unitantum) innixus. Quidam Lycaonem dixerunt, Diis pro restituzione filiæ supplicantē; alij Promethea Caucaso alligatum, & rursus alij miserum Ixiona brachiis revinctū: Ple- rique Alcidem, quorum sententia multitudine tandem obtinuit. Nec libram agnovit vetustas, quande tota Scorpioni accensebatur. Unde hunc

Aratus

Aratus μέγα θνεῖον vocavit , illa
 verò Chelarum nomen etiam-
 num retinet : fuit demùm J.
 Cæsaris tempore , in gratiam
 Imperatoris inserta ; contra-
 etis m brachiis. Equulei stellæ
 sicut & Antinoi olim informes
 erant: & hæ Adriani Imp. jus-
 su demū formatæ. Is ipse An-
 tinous aliis Ganimedes est , de
 unguibus Aquilæ suspensus ;
 alij Aquilam sic statuunt , ut
 Telum pedib⁹ teneat. Telum
 nautis est temo , quibusdam
 calamus seu arundo. Delto-
 ton Hispanis Sicilia; Ægyptiis
 verè quædam triangularis In-
 sula Nili sui. Lyram aliqui cor-
 nutam pingunt, cum jugo, ner-
 vis, pectine & verticillis ; alij
 testudinem vel Cytharam, cæ-
 teri ejus loco Vulturē caden-

C 2 tem

tem. Hydra non uno sed multis capitibus olim fingebatur, nec male quidem ex illorum gentilium Theologiâ. Pegasus etiam cum ephippio loco alarum. Aries circulo cingebatur. Taurus Plinio & Vitruvio integer erat, in ejusq; caudâ Plejades locabantut. Alcubi etiam Manipulus frugum loco Comæ Berenices visitur. Pro Corona gnosia quidam corollam vel fertum nectunt, ex floribus & hederæ baccis, cum intermixtis corymbis, & circumfluentibus fasciis; alij malunt vetus Diadema: nonnulli Oculum substituunt. Pro altera Corona meridionali sunt qui globulum; item qui rotam Ixionis reponunt. Variant quoque in Orionis scuto, quod aliis

aliis est pannus , aliis corium
bovis , aliis exuviae leonis. E-
richthonio pedes anguinos tri-
buit Ovidius ; alij flagellum
cum stimulo, habenas alij. Ta-
ceo leviores varietates , ut
quod Booti nunc venabulum
& canes venaticos , mox cla-
vam seu colorobum , rursus
haftam , aliquando pastorale
pedum, sœpè etiam falcem ad-
jungunt : Herculi ramos po-
morum vel cotoneorum. Dra-
coni pedes ad pectus : Perseo
talaria , gladium aut falcem:
Geminis ocreas , torulos in pi-
leis ; vel uniplectrū & lyram,
alteri scutū cum harpā : Can-
cro caudam curvam ut habent
fluviatiles; vel nullam , ut sunt
marini: Virginis spicam , alicu-
bi strophiolum vel olivam : itē

C 3 alas

alas & caduceum : Sagittario
linteum vel vexillum : Aquar-
io etiam duplex aquæ efflu-
vium. Sed multa horum per-
peram. At quis omnes varia-
tiones recenseret ? Unicam
addo quæ ad meum gustū est.
Ex Cygno rustici & opiliones effor-
mant Crucem Salvatoris, quā con-
figurationem pulchrè ornavit
Nova, repræsentando inclina-
tum quasi caput morientis
Christi ; præsertim quando
crux stabat erecta in plagâ oc-
cidentali. Nonnulli etiam ex
quadrangulo quod est inter
Pegasum & Andromedā Cru-
cem effingunt; sed non ita con-
cinnè.

28. Supereft ut de Nomini-
bus stellarum aliquid dicam. Ea
nos à partibus Asterismorum
desu-

desumimus. v. g. hanc caput
 Andromedæ , illam cor Leonis , aliam pedem Orionis vo-
 camus , prout quælibet in cer-
 to membro sui corporis loca-
 tur. Quem in finem imagines
 potissimum excogitatas esse
 crediderim. Ubi observandū ,
 quod sæpè nomen totius con-
 stellationis tribuatur indivi-
 duæ cuidam stellæ , si ea cæte-
 ris lucidior sit; quo respectu nō
 tantum integri asterismi , sed
 & singularia astra καὶ ἔξοχην di-
 cuntur. v. g. Aquila , Lyra ,
 Gnosia , &c. Solent & aliqui
 eas à serie , qua in catalogo
 Ptolemaico recensentur de-
 nominare , v. g. primam Arie-
 tis , secundam Cassiopeæ , ter-
 tiam Erichthonij , &c. Unde
 in quibusdam globis numeri

C 4 appin-

appinguntur. Sed quia hæc ratio intellectu obscurior est, & difficilior quoque memoratu, ideo imitandam non censeo. Præter has vulgares appellationes, meruerunt aliquæ peculiaria quædam & propria nomina, tam vernacula & latina, quam græca & hebræa, præsertim verò plurima etiam Arabica, quæ passim in authribus vulgatissima sunt, ea propter ordine Alphabethico secundum classes suas mox enumerabo: Id unum protestatus, quod tamen prorsus vera non fint. Nam ipsissima vera nomina stellarū, solus earum creator DEUS novit, Psalm. 147. vers. 4.

29. Germanicæ nomenclaturæ pauciores sunt, quia hoc studium

studium serius apud nos flo-
 re cœpit. Hæ autem præci-
 puæ, quas ab Idiotis audimus.
 1. die Gluckhenn oder Sibenge-
 stern / Plejades in dorso Tauri:
 eò quod una cæteris major
 Gallinam , reliquæ sex mino-
 res , totidem quasi pullos cir-
 cumstantes , & sub alas con-
 gregandos adumbrant. 2. der
 Hundstern / canicula vel Sy-
 riæ, in ore canis majoris. 3. der
 Jacobsstab/cingulum Orionis,
 fortè à variegatis virgis Pa-
 triarchæ sic dictum , quas ipse
 miro astu sic decorticasse legi-
 tur, Gen. 30. vers. 37. Unde &
 Instrumentum quoddam Geo-
 metricum, Baculus Jacobi de-
 nominatum esse videtur, 4. die
 Jacobsstraß oder Milchstraß /
 Galaxias vellactea via. 5. Si-
 mon/

mon/sic nautæ Delphinum vocant, fortè quia simis est naribus. 6. der Wag / groß vnd klein Heer Wagen / in utraque ursâ; quæ notiora sunt , quâm ut prolixiori explicatione indigeant. Hoc unum notetur paradoxum , quòd vulgatum est apud rusticos : beede Wagen fahren hintersich / in cœlo plaustra trahunt equos ; in terris equi plaustra.

30. Pergo ad Latinas appellationes. Inter eas non referam, quæ vel à partib⁹ & membris imaginum desumuntur ; hoc enim nimis prolixum foret , & per se notum: nec quæ originis Græcæ sunt; illæ enim rectius ad sequentem classem reservantur. Sed quas latij scriptores Romanâ civitate dona-

donârunt. Agni sunt, qui infra
 dicentur Hœdi. Anguilla est an-
 guis Ophiuchi. Aselli duo sunt
 in cancro, juxta nebulosam: &
 tres in manu sinistrâ Bootis.
 Auriga idem qui Erichthonius.
 Avis etiam Cygnus. Balæna Ce-
 tus. Bellatrix in Orionis hume-
 ro sinistro. Bubulcus aliâs Boo-
 tes. Canicula in ore majoris.
 Capella sinister humerus Erich-
 thonii. Castor Geminorū prior,
 vel qui Tauro propior est. Che-
 læ lances libræ. Cincinnus Bere-
 nices. Deucalion aquarius, Fidi-
 cula rostrum lyræ. Gallina cy-
 gn⁹. Ganymedes Antinous. Gno-
 sia margarita coronæ. Gorgonis
 caput idem quod Medusæ.
 Hermippus Delphin. Hircus qui
 modò Capella. Hædi non pro-
 cul inde, in Ericht. cubito sini-

C 6 stro,

stro. Ingeniculus Hercules, quia
 geniculatur. Lælaps canis ma-
 jor. Linum quod pisces conne-
 cit. Lyra lucidior rostri. Milvius
 iterum cygnus. Muscida in ore
 Pegasī. Nilus Eridanus. Nifus
 Hercules. Nodus in commissu-
 ra lini. Olor Cygnus. Pan Ca-
 pricornus. Padus Eridanus. Pa-
 lilicum rutila in oculo Tauri.
 Pistrix Cetus. Pollux geminorū
 posterior, qui vicinior cancro.
 Præsepe nebulosa in cancro.
 Prævindematrix in ala dextra
 virginis. Regulus cor Leonis.
 Rota Ixionis; aliàs Corona me-
 ridionalis. Rutilicū barbarè di-
 stū, in Herculis brachio dex-
 tro. Septentrio, septem stellæ
 plaustrī. Seliquastrum, barbarè,
 sella Cassiopeæ. Sicilia triangu-
 lum. Sirius in ore canis majoris.

Spica

Spica vel arista virginis. Succulæ (perperam Succidæ) quæ oculum tauri proximè circū stant, & ortu suo succos, hoc est im- bres caufantur. Terebellum Rhombus in dorso sagittarij. Vergiliæ vel plejades, septem stellulæ in jubâ Tauri. Vitulus Andromeda. Urna crater. Vul- tur cadens est Lyra. Volans verò, ad differentiam, Aquila.

31. Græcorum nominum pleraq; etiam Latinè scribuntur, maluit tamen propter Ety- mologias, si quas habent, seorsim hîc subjicere. Αὐταργῆτος tyra- nus, rectius, Αὐλάρητος Antares, cor scorpii, stella rutila & violen- ta. Αἴξ Ursæ. dicitur, & αἴμαξ currus. Αἴξισης Arcturus, inter crura Bootis, quasi non procul ab ursæ caudâ. Αἴξιοφύλαξ Arcto-
C 7 phylax.

phylax, ipse Bootes, quasi custos
 Ursarum vel pastor. Λιγόκερως
 Aegocerus, Capricornus, caper
 cornutus; Βασιλίσκος Basiliscus,
 vel regulus, cor leonis, quippe
 stella regia. Δελτωτὸν Deltoton,
 Triangulum, à formâ literæ
 Δ. Εὐχόναστην Engonasi Hercules in-
 geniculatus. Ηνίοχος Heniochus
 auriga, qui tenet habenas. Κα-
 λαῦροψ vel Κολόρρεξ οβολος Colorrobis
 pedum repandum, vel hasta
 Bootis. Κοτύλη Cotyla vasculum
 aquarij. Κυνοστρέψ Cynosura, Ursa
 minor, quia canis caudam ha-
 bet. Νότιος Notius, hoc est austri-
 nus piscis. Οφιοῦς Ophiuchus,
 Serpentari⁹, perperam οφιοῦ-
 ρος, neque enim trahit serpen-
 tem. Οὐρανίσκος Corona meri-
 dionalis. Πλειάδες Plejades, septē
 stellulæ in dorso Tauri, à mul-
 titudi-

titudine sic dictæ, quasi πλείονες.
 alias etiam Ατλαντίδες Atlantides.
 Πλόκαμος Coma Berenices, a-
 lias Τείχες quoque. Προκύων Procyon
 Canis minor, quasi Antecanis,
 quod ante majorem oriatur.
 Πρόπτερος Præpes, stella quæ est an-
 te pedem Castoris. Aliibus
 etiam Τρόπος dicitur, quod in-
 dicet in proximo adesse Solis
 conversionem. Προτερυγητή vel
 προτερυγητή Prævindemicator in
 alâ virginis, quæ ante autu-
 mnū oritur. Στεργάτης Spica ή. Σύν-
 δεσμος nod⁹ lini. Τριδροχεὺς & τριδρο-
 χός Aquarius. Ταῦδες Hyades, in
 capite Tauri, ἀπὸ τῆς οὐρανῆς à pluē-
 do, quod ortu suo largos im-
 bres cieant; vel à græcâ litera
 Upsilon, quam sua disposi-
 tione adumbrant. Φάτνη. Præse-
 pe nebulosum in cancro.

32. Oct.

32. Occurrunt & aliqua
 stellarum nomina in Hebræis
 voluminibus , nempe Job. 38.
 vers. 31. Esai. 13. v. 10. Amos. 5.
 vers. 8. præfertim verò Job. 9.
 v. 9. ubi omnia quatuor coa-
 cervantur, Asch, Kesil, Kimah, &
Chadre-Theman. de quibus ta-
 men magna est dissensio inter
Interpretes. B. Hieronymus
 vertit Arcturum, Oriona, Hyadas
 & interiora Austris: atque videtur
 rem proprius tetigisse. Nam R.
 Abrahamus Aben Ezra , qui
 solus ferè inter Judæos Com-
 mentatores minimè desipit,
 cum primis verò Astronomicæ
 rei peritissimus fuit, in suo Pe-
 rusch super locum Amos , ex
 Etymis ità probabiliter expli-
 cat: **A S C H** est plaustrum quod voca-
 tur **U R S A** (vel $\alpha\gamma\kappa\lambda\Theta$) vicina polo
 boreo;

boreo; proinde appetet semper tam
 æstate quam Hyeme, in omni clima-
 mate septentrionali, & denominatur
 sic à radice Usch (quæ congregare
 significat) quoniam illarum septem
 sunt, neque ab invicem separantur.
 at ecce KESIL est ex opposito kimæh,
 neque unica tantum sed plures; inter
 quas etiam Cor Scorpij. Sententia
 majorum nostrorum fuit, quod KIMAH
 sit inter caudam Arietis & ca-
 put Tauri, nempe sex stellulæ eviden-
 tes, quantumvis parvæ: hoc est
 plejades quæ (juxta versum
 Ovidij) septem dici, sex tamē
 esse solent, Existimat autem
 Rabinus ille, quod scriptura
 per hasce stellas, KIMAH &
 KESIL Æquinoctia potius de-
 signet, quæ ipsis olim tempore
 Jobis proxima fuerint: quoniam
 singulis centum annis movetur cir-
 culus signorum ab occasu in ortum
 ferè

ferè sesquialternis gradibus. Quod mihi verisimile videtur: quamvis motum præcessionis æquinoctiorum nondum ita præcisè definitum esse sciam. Est propè polum australēm stella quædam magna & rutila, quæ lingua Ismaëlitarum vocatur SAHIL (Si Arabicam orthographiam spelemus, scribitur recti⁹ Suhilon; estque qui alias Canopus dicitur, in remo navis) & sunt stellæ minores ipsi vicinæ, quæ cernuntur aliquando, si quis proficiscatur versus Æquinoctialem; at septentrionales non vident ullam ex eis: Propterea nominavit eas scriptura CHADRE-THEMAN, h. e. penetralia Austrī.

33. Nisi Arabicæ appellations stellarum etiam in latinis authoribus prævulgatæ essent, potuisse recitatione illarum

larum supersedere. Nunc au-
tem quando in tantum depra-
vatæ sunt, ut vix amplius agno-
scantur, viſæ sunt meam quo-
que medelam desiderare: præ-
fertim postquam in hos & con-
similes usus publico bono, no-
vos nuper typos meâ manu pa-
ravi. Quid autem mirum si in
tām profunda hujus linguæ
ignorantia; quæ hactenus Eu-
ropeos occupavit, scribantur
perperam? cum nè nominibus
quidem authorum, librorum-
vè titulis fors melior conti-
gerit. Ecce quomodo ex græco
~~ἰωπαχ~~ factum sit primo Ara-
bicū Ibbarchus (duplīci P. quod
ipsis semper aspiratum est, in
B. dageslatum converso) dein-
de absentib⁹ genuinis vocalib⁹
pravè lectū per Abrachis. Item
ex in-

ex inscriptione Ptolemaica
 Σύνταξις μεγίση, præmisso articulo natum illud barbarum Almagestum, ipso penè sono tremendum! nihilo tamen propterea cunctantius hoc Augiæ stabulum subibo; modò ut Astronomorum hac ratione gratiam inire queam; de quorum studiis vel sic bene mereri posse gaudeo. Animadvertisat interim Lector, quomodo plerisq;
Articulus AL (vel pro consuetudine regionis pronunciatus EL) aliquibus etiam voculæ RAS caput, CALB cor, DENE B cauda &c. præpositæ sint.

Abracheleus, compositum ex Arabico Ab Pater, & Græco Ἡρκλῆς Hercules, sic nominatur Castor, h. e. geminorum inferior, vel ex eo simpliciter, altero puncto Jod amitto.

Afelar vel Aphellar, ex Græco Α' πόλλων, quo nomine aliqui Pol-
lucem, h. e. geminorum supe-
riorem appellant, r. est ex im-
perfecto n. plus verò corrum-
punt, qui Anhelar legunt.

Afeichus, depravatū ex græ-
co, ὄφιςχο. In hisce tribus ab-
sentia vocalium peperit tām
distortam lectionem.

Acharnar, pro Achiron-nah-
ri, h. e. ultima fluvij sc. Erida-
ni, convenit cum Hebræo
Acharón-hannahár.

Alacrab, vel cum ultima vo-
cali, (quæ tamen in translatis
ferè semper omitti solet) Ala-
crabo, est Scorpius, & conve-
nit cum Hebræo Akrabh. Malè
quibusdam scribitur Alatrab.

Elarneb, vel Arabicâ termi-
natione Alarnebo. est lepus,
ex hebræo Arnæbhæt.

Alesid, pejus Alezet. legen-
dum Alafado: estque Leo.

Asida, fœminium prioris, si-
gnificat leænam, sed usurpa-
tur in globis pro Bestiâ Cen-
tauri vel Lupo: legiturque re-
ctius Asedaton.

Azimech, spica virginis. lege
cum aspiratione & per t. huzi-
methon. est enim à radice cha-
zama, & significat manipulum
vel fascem scil. aristarum. De-
terius alicubi scribitur Alzi-
mon: & tribuitur comæ Bere-
nices.

Aramech, potius cum solari r.
duplicato, Arramicho; signi-
ficat hastatum, notatque Boo-
tem, velejus interceptum Ar-
eturum. Oritur ex Hebræo
Romach, lancea.

Beten ketos, rectius Batnol-
kitosi,

kitosi, hoc est venter Ceti, ex
Hebræo Bætæn, & Græc. Κῆτος.

Cheichius, ineptissimè pro
Chiphus; quod manifestè or-
tum ex Κηφεύς Cepheus.

Deneb elezid vel elasit:neutrum
prorsus rectè, sed potius Dhan-
bol-asadi, hoc est, cauda leo-
nis. Ex Hebræo Zanabh, Zain
pro more in Dhal punctatum
sive blæsum converso.

Deneb adigegi, rectius Dhan-
bod-digageti, hoc est, cauda
gallinæ. sic vocant Cynum.

Deneb algedi, lege potius
Dhanbol-gædij. cauda capri
vel capricorni. ex Hebr. Gcdi,
Hœdus.

Deneb ketos, Dhanbol-kitosi,
cauda ceti, singulæ voces jam
pridem sunt explicatæ.

Alderaimin, brachium dex-
trum

trum, scilicet Cephei. Ex Hebrœo, Hazzedóa-hajemanith. Zain rursus in Dhal converso. Legendū est Addherao-jaminon.

Aldebaram, lege Debiron, vel cum Articulo Abdebiru dotor, qualis est Alluph, bos in suo grege. sic denominatur oculus Tauri.

Edeleu, verius Addelvvu fistula, scilicet Aquarij, qui & hebræis est Deli ab hauriendo.

Dubhe, vel Dubon Ursus in gen. Masc. Et cum epithetis differentiæ causa: Dubol-achbaro, ursus major.

Dubol-azgaro, ursus minor, quasi Doh Hazzair.

Enif alpheraz, lege Anipholpharasi, nasus equi scilicet Pegasí. Ambo sunt ex hebræis; hoc ex Parash eques: & illud ex Aph,

ex Aph, Nun chaldeo more reducto.

Fontabant, vel Fumahant vel Fomahaut omnia pravissimè: rectius verò Phomol-chuti, hoc est, os piscis scil. notij. Est enim & Chaldæis Pum, os.

Geuze, vel cum articulo Al-gauza Nux, Aezöz Hebr. sic nominantur tres parvulæ in capite Orionis, quia instar nucum in ludo puerili disponuntur, wie ein häufflin Nufz / .: (vel Hebræum Sægolta.:) Vnde & Latini Juglandem, alij jugulam stellam vocant. Non nullis putantur esse capita Geminorum; sed perperam. habent enim alias appellationes, quas supra jam adduxi.

Algebar, vel plenè Algebaros; Heros. iGbbór Hebr. cognomē Orionis. D Alge-

Algedi, Algedio. Capricornus, ut supra.

Algethi, Algathio: procidens, hoc est, Hercules $\gamma\gamma\omega\alpha\sigma\tau\pi$. Ideo que additur plerunque Alai rochbatihī super genua sua, Al-Birchav.

Algenib, algænbo, latus scil. Persei. sine articulo quibusdam Chenib: aliis pejus etiam Cheleub, quasi canē notaret.

Algomeysa, Algomyso; Sycomorus, ficus sylvestris. sic appellant Procyonem: nec scio quare. forsan quòd hanc arborēm ejus loco nonnulli pingant. Nisi quis potius Alchamyzo per Z scribere malit, quod tostum vel assatum significat, & in illius sideris æstum quadraret.

Algorab, plenius Algorabo
Corvus

Corvus. Orebh Hebr. ab ob-scuro seu nigro colore. Sed Arabicè punctatum Ain enunciatur duriusculè ferè ut G. Inde est & nostrum **Grapp** oder **Rapp**.

Alhaiot, hircus ex Hebræo Attudim, legatur plenè Alatudo.

Elhabor major, subintellige Kelbon canis, & lege Alachbaro.

Elhamel, Aries, convenit cū vernaculo **Hammel**: sed prouinciarur rectius Alchamalo.

Inkalurus, baculus Bootis, quòd olim esset ἐν τῷ κολπῷ, ha-ctenus verò Æquinoctij præcessione multùm inde remot⁹.

Aliemini, sive Aliaminio dexter. Sic etiam denominatur **Syrius** vel canis major, quia

D 2 meri-

meridionalis est respectu minoris. Nam Hebræis & Arabibus , qui vultu ad orientem converso adorant , in dextra est Auster , Septentrio in sinistrâ.

Elketos, Cetus, κῆτος ut supra.
Elkis, aliis alches, & rursus aliis alhas, rectius tamen Alkasō, Poculum, Crater. Oritur ex Hebræo Kós, quod notum est ex vulgatâ chria R. Eleasari; quilibet cognosci Bakkís , Bakkós, Bakkáas, ex loculis, poculis, & oculis.

Leschat, laschaton, morsus vel aculeus Scorpij.

Markab , plenè markabon: ephippiū Hebr. Mærkabh, stragulum, cui inequitamus. sic illis vocatur stella, quæ nobis est in alâ Pegasi.

Marfic.

Marfic, Marfikon axilla: in dextro Herculis cubito.

Mizan, midsan on bilanx \approx libra, ex Hebr. Mozenáim, quasi utrinque aurita.

Mirac, Mirar, Miraz, omnia corruptissimè: rectius Mizar, vel nominativâ terminatione Mizaron, Cingulum scil. Andromedæ. Hebr. Azód, præcinctoriū. Mem est servile.

Menkar, Minquaron; mandibula. lucidior in ore Ceti à radice Nakár rosit.

Mellef, Mallephon, conglomeratio. Nebulosum præsepe in Cancro, quia constat ex pluribus minutioribus. Etiam Chaldaicè Lephaph, involvere sonat.

Nahar, Nahron: Hebr. Nahár fluvius, Eridanus. alias etiam Gyon.

D 3 Al-

Alpheras, Alpharaso, Equus
scil. alatus ille Pegasus, ut su-
pra.

Alphecca, Alphakacho, flos
apert⁹, sic dicitur gemma Gno-
sia in Septentrionali Coronâ:
quæ ipsis est sertum floridum
sive corolla. Aliis scribitur
Alpheta, quasi non à Pakách, sed
cognatâ radice Pathach, descé-
deret: quod sanè parùm re-
fert.

Kalb alacrab, rectius Kalbol-
akrabi, Cor scorpij; Antares.

Calb elexid, melius Kalbol-
afadi, Cor Leonis; Basiliscus
vel Regulus.

Elkuschu, Alkavvso, Arcus
Sagittarij: non multum abest
ab Hebræo Kæschæth.

Rasalgethi, Rafol-gathij Ca-
put procumbentis, hoc est,
Hercu-

Herculis. Quid subintelligatur, inquire supra.

Ras algol, Rasfolguli, caput attenuationis. sic Medusæ vocatur, ob maciem. Exsugitur enim à spiris anguium, quibus obsitum est. Judæi appellant Rosch-hallilith, caput strigis, vel dæmonissæ cujusdam Lilis, quæ quondam fuerit Adami concubina, nunc puerperis insidietur noctu, atque infantes excarnificet. Sic ab omnibus populis hoc sydus habetur pro infausto.

Rastaben, Rasotahbani, caput Draconis, à radice Thaáf, abominari.

Regel; Rigel, Riglon, pes scilicet Orionis sinister ex Hebr. Rægal. Aliás hæc vox absq; vocalibus scripta, etiam Ragulon

D 4 legi

legi potest, & sic Virum Ara-
bicè, sive totum Orionem si-
gnaret.

Rukabah, vel cum articulo
Alrukabah; rectius tamen Ar-
rucabatho : currus vel plau-
strum. Hebr. Richbáh: sic non
tám ursa minor tota, quàm ex-
rema ejus stella, quæ polaris
est, καὶ ἐξοχὴν vocatur. Nautis
familiarissima: Italis verò qui-
bus trans Alpes cernitur, La
Tramontana dicta.

Alfartan, Assartano cancer,
& Judæis, Sartán.

Asugia, Asschagio, audax, fu-
ribundus: Cognomentum O-
rionis. à radice Schagá Hebr.
insanivit. Perperam ab aliqui-
bus Hydræ tribuitur.

Scheat alferaz, Saidol-phara-
si, brachium equi. stella quæ est
in edu-

in educatione cruris Pegasei.
Sic & Aquarius habet suum
Scheat, recti⁹ Saidon, h. e. crus,
à radice Saád, h. e. fulciendo sic
dictum.

Atanin, attanino, quibusdam
est Draco; ut conveniat cum
Hebræo Hattannin.

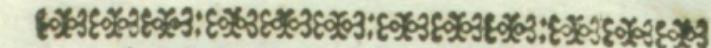
Attair, Attayro avis: sed hīc
in specie Aquila.

Altaur, Attayro Taurus, ex
Hebr. Schór. Schin (ut apud
multas gentes gentes, & infe-
riores quoq; Germanos solet)
in Tav blæsum mutato; unde
etiam Chald. & Syrum Thór,
item Græcum ταῦρος & Lati-
nū Taurus manifestè descen-
dunt. Hinc porrò derivantur

Attoraia, quæ sunt Hyades,
quasi Taurinæ. Quibus hunc
Catalogum obsigno.

D s Super-

Superest ut in specie de hujus Astroscopij ratione & usu aliquid adjiciam. Quoniam igitur, ut in prefatione monui, Globi ad id officium, quo fungi maximè debuissent, inepti sunt, cogitarunt jam olim diversis temporibus prudentes & rerum Astronomicarum periti artifices, an ullâ commodiori ratione aliâ huic negocio subveniri possit, atq; varios modos sunt commenti. Quidam Astrolabio rem expedire conabantur: at & hoc convexo, non cavo cœlo congruebat. Præterea imagines in medio nimis arctatæ, circa extremitates enormiter distorquebantur. Alij particularibus Schematismis docere stellas aggressi sunt; & quod in tantæ dignitatis fastigio summè mireris, ipsi Cæsares: nominatim Germanicus, Augusti per adoptionem nepos. Verum Imagines ejus, quas nuper Hug. Grotius ex antiquissimo

MSto

MSto edidit, atque æri elegantissime
 alioquin incidi curavit, adeò deprava-
 tæ sunt, adeò (ut ipse met fatetur)
 toto Cœlo aberrant, nec ut Germani-
 ci genuinas esse credam, quæ ab ipsius
 versibus tantoperè discrepant; nec
 videam cur has ineptias non æter-
 nūm abolere potius, qnām magno
 sumptu publicare maluerit, vir cæ-
 terà doctissimus. Multò cautius no-
 strâ ætate stellas disposuit Joh. Baye-
 rus in suâ Uranometriâ, opere qui-
 dem diligentissimo, cùm figurarum
 apparatu, tûm multitudine stellarum
 ornatissimo: at in quo id meritò de-
 siderem, & ante me pridem alij cul-
 parunt, quòd imagines astris perpe-
 ram circumpictæ, & plerunque dex-
 tra sinistris permutata sunt; unde plu-
 rima in earum denominationibus
 confusio est oborta. Nempè non su-
 pefcialiter tantùm eas invertere
 debuisset, quales repræsentat averfa
 papyrus oleo peruncta, vel quodvis
 speculum: sed corporaliter; ut qua-

D 6 in

in convexo globo dorsum spectantibus objiciunt, h̄ic in cavâ descriptione faciem nobis obvertant. Sic apti congrueret situs cum denominazione Ptolemaicâ, & liber ampliori foret usui. Proinde cœpi & ego novissimè vires meas experiri, an ad stellarum notitiam adjumenti quid afferre valeam, nec reperi post cavū globum, quod studiosos faciliùs eò, manu quasi deducere queat, quām hoc ipsum Astroscopium, in cuius unâ facie medietas cœli septentrionalis simplicissimè & ita depicta est, ut qui solum plaustrū noverit (quod à quovis rustico discere potest) reliquias omnes suâ serie dispositas confessim reperiat, suaque sponte, nullo negocio agnoscat. In alterâ, præter austrinam cœli medietatem (quā quidem nobis est conspicua) cernitur etiam Rete quoddam orbiculare, vel cancelli circa Eclipticam, qui statim ex configuratione cum vicinis fixis monstrant, quo signo vel gradu, visus aliquis

aliquis Planetes hæreat , & ita nudo aspectu id docent , quod alias operosis organis observatores laboriosè venantur. Oportet ergò Planetas à fixis probè discernere. Id quoniam inassuetis difficile est, entrado eis simplices hasce Regulas diacriticas. FIXÆ 1. retinent eadem semper interstitia. 2. ferè omnes scintillant, secundum plus tamen vel minus. 3. dispersæ sunt passim in toto cœlo. PLANETÆ contra 1. situs & configurationes suas ad vicinas citò mutant, uni accedendo, recedendo ab alterâ; quod ex collatione diversarum noctium facile deprehendit. 2. habent tranquillum lumen, constans; nec tremulum, nisi raro. 3. nunquam egrediuntur hosce cancellos, aut latius divagantur ab Eclipticâ. Ideò semper & tantùm propè illam quærendi sunt. Ut autem & à se invicem dignoscas, sic habeto. Numerantur in universum septem. inter eos ☽ & ☿, quos jam ante nosti.

relinquuntur ergo quinque dijudicandi. Horum minimus ♀ Soli semper adeò propinquus est, ut aut sub ejus nimio splendore prorsus lateat absconditus, aut si paululum inde discedat, tyronibus tamen ob exilitatem vix observabilis sit. Altera ♀ et si paulò longius à Sole recedat, nunquam tamen ei opponitur, sed semper aut vesperi apparet in plaga Occidentalī, aut in Orientali manē: ac utrobiq; aureolis radiis facile agnoscitur. Reliquorum trium ruberimus est ♂, splendidissimus verò ♀, pallidissimus denique ♂.

Redeo ad fixas, quas Astroscopicum agnoscere principaliter docet. Illarum præcipuas tantum posui, minutioribus neglectis: & Antarcicas quoque omisi. Quorū enim inconspicuis fatigaremur? Nec eas tantum quæ totæ nobis occultantur, sed & quæ

& quæ ex parte maxima, ut Argo.
 Nam sufficit cæteras internovisse,
 eoque firmius memoria tenere. In
 picturis nullum adhibui ornatum,
 hoc unicè dans operā, ut stellæ quam
 evidentissimè, negligenti⁹ verò ima-
 gines apparerent: & vicissim cavens
 maximè, nè artem alieno loco in-
 tempestivè ostentarem; quod alij
 exigua cum utilitate factitarunt. Vul-
 gus sanè admiratur eos tantùm glo-
 bos, qui pulchrè ad voluptatem picti
 sunt: ego autem odi in hoc negocio
 umbrarum caligines, & multò pejus
 incrustationes colorum, quibus prin-
 cipale objectum, scil. stellæ obnubi-
 lantur, & amo hic exilia potius simu-
 lachrorum lineamenta. Ut itaq; nu-
 diSSimo isthoc Astroscopio feliciter
 utaris, conglutina binas ejus paginas
 ita, ut recta linea quæ solstitij colu-
 rum representat, utrinque congruat:
 mox ubi exsiccatae fuerint, cultello
 ad centrum usque aperi. sic paratum
 erit organon. Postea in formam aro-
 matarij

matarij cululli leviter convolve, & umbone suo contra polum dirige. Hujus situm si adhuc nescis, adi scio-tericon aliquod, id tibi gnomone suo axem mundi indicabit: vel consule Compassum, qui similiter ductu fili polum monstrabit. Aut si meridia-nam cœli faciem contemplaturus es, è Calendario quære locum ♜, illius-que gradum in reti repertum ita te-ne, ut vero corpori lunari ad amus-sim correspondeat; sic & cætera ritè locata erunt. Si jam aliquas insignio-res stellas agnovisti, venare reliquas imaginatione triangulorum, char-a-cterum, literarum, vel quacunque ratione alia potes. Sed finis chartæ conjicit me de pluribus dicturum, eas in angustias, ut immaturius ab-rumpere cogar. Quæ ergo de Horæ nocturnæ facili cognitione, & con-similibus materiis supersunt, ea in commodiorem locum reservo. Hic nunc esto, FINIS.

Aucta-

Auctarium
ASTROSCOPII SCHICK-
 hardiani novo habitu in pu-
 blicum prodeuntis.

Dolendum sanè , & imis
 sensibus dolendum , nobi-
 lissimam Matheseos Scientiam ,
 UranoScopiam , Helenam illam ad
 invidiam usque pulchram , an-
 tiquitus tanto studio excul-
 tam , tanto in pretio habitam ,
 tam raros hodiè invenire pro-
 cos , multis quoque pro vili , sub
 pedibusque jacere , atque etiam
 curiositatis damnatam jacere ,
 ab iis , qui emundioris esse na-
 ris videri volunt . Augetur do-
 lor seculi , cæteroquin literati ,
 torpore , quem tanta Instrumen-
 torum facilitas & felicitas ex-
 cutere

utere non potest. Sanabit du-
bio procul & justum animi
mœrem nostrum, & inertem
Mundi senescentis torporem
Nova isthæc Astroscopij Schick-
hardiani, ad cognitionem stel-
larum apprimè commodi, E-
ditio, hisce augmentis donata,
& locupletata.

i. Artificum quidem moder-
norum Industria, in minutiis
elegantiarum potius occupa-
tur, quàm magnis structuris.
Quia verò Instrumenta Astro-
nomica, ob immensam Cœlo-
rum quantitatem, quò majora
sunt, è meliora: ideoque in
Theatrum Orbis literati pro-
ducimus Astroscopium Schickhar-
di multò majori formâ ador-
natum, ut oculis caligantibus
subveniamus, multorum desi-
derio

derio satisfaciamus, ipsamq;
mentem Authoris prolixius
exponamus.

2. Prodit hoc Astroscopium
stellarum cumulo, & numero,
in plagâ quidem Septentrionali
XXXVI. in Zodiaco verò **XLIII.**
In plagâ denique Meridionali
XXVII. summatim **CVI.** au-
dius, quas ex observationibus
quotidianis subinde locuple-
tare cuivis fuerit in proclivi.

3. Damus insuper Asterismos
Tres, recenter ab Artificibus
inventos ; Unicornu **XVII.** Gal-
lum **IIX.** & Gruem **VII.** Stellis,
omnes in plagâ Australi mican-
tes.

4. Adjunximus Stellas novas,
ultimis hisce temporibus non
sine stupore in Cœlo vifas ; vi-
delicet. i. Portentosam illam

Anno

Anno 1572. in signo Cassiopeæ,
nostræ Bathsebæ , exortam. 2.
Novam in pede Serpentarij, no-
stri Pauli 1604. fulgentem. 3.
Prodigiosam in pectore Cygni,
nobis propè Caput Christi nostri
cruxifixi, hærentem, An. 1600.
primitus visam , & hoc tempo-
re , salvis oculis acutioribus ,
nobis vix amplius observabi-
lem. Et denique 4. Cometam,
præsagum illum totius Ger-
maniæ πανολεθρίας anteambulo-
nem , qui Anno Christi 1618.
mole quidem corporis non ad-
modum vastâ , sed cauda prælon-
ga, magnum Cœli tractum oc-
cupans , se nobis conspicien-
dum præbuit.

5. Omnes & singulas Stel-
las Sphæræ octavæ , quam A-
stroscopio hoc adumbramus ,
præter

præter gyrum diurnum, quem
intra 24. horarum spatium,
circa Polos Æquinoctialis, rapi-
dissimo cursu absolvunt, pecu-
liari etiam, eoque lentissimo
motu, secundū Polos Eclipticæ
ferri, & singulis Annis LXX.
circiter uno gradu à punctis
Æquinoctiorum recedere,
ideoque sedes antiquas im-
mutâsse, etiam Tyronibus in-
notuit; sciant itaque Astrophili,
nos præsentem Stellarum me-
triam, quantum per Charta-
rum angustiam licuit, ad ra-
tionem hujus temporis ac-
commodâsse, & singulas Stellas
uno fermè gradu Orientaliores
posuisse.

6. Magnitudines insuper stel-
larum, quas Astroscopij Schik-
hardiani exilitas adeò eviden-
ter ob

ter ob oculos ponere non potuit, in VII. Classes distributas, (septimā autem Classēm constituant Nebulosæ) ex Catalogo Tychoniano, Kepleriano, & Argoliano, haud indiligenter expressimus, quas Tabella magnitudinum plagæ Boreali affixa, subministrabit.

7. Distribuimus præterea universum Astroscopium in XII. Domos & Regiones Cœlestes, Dodecatemoria antiquitus appellatas, Signis suis imaginariis, & Lineis subtilissimis expressas, quas si penitus observaverit Astrophilus, à Polo Septentrionali, per Zodiacum, ad Polum Meridionalem duetas, & cuilibet Regioni Astartimos suos, & Imagines assignaverit, binas hasce Tabulas collate-

collaterales facilimè combinabit, in hoc negotio pensum suum absolvet ad votum, tribusque concatenatis noctibus, quod sanctè pollicemur, ex Concavo hoc Astroscopio, in Stellarū cognitione plus proficiet, quam alij indefessis triū Mensium vigiliis, ex Globo convexo haetenus assequi vix potuerunt.

8. Zodiaci quoque Gradus Longitudinis CCCLX, & Latitudinis XVI. gradus posuimus, additis Dodecatemoriorum segmentis; Monet tamē Andreas Argolus, Patavinus Mathematicus lib. I. Ephemerid. cap. 21. Latitudinem Veneris hodiè plus grad. 9. existere, ideoque Zodiacum grad. 20. latum esse debere.

9. Omnes

9. Omnes Asterismos Nomib⁹ Novis, maximam partem Sacris, profanis Gentilium subordinatis, piè insignivimus.

In Zodiaco : Aries, nobis est cum Schickhardo, Sacer ille Abrahæ. Isaci loco mactatus. Gen. 22. vers. 13. Taur⁹ Israëlitarum Sacrificialis, Levitic. 1. vers. 3. Gemini, Jacob & Esau. Fratres Uterini. Gen. 25. v. 25. Cancer, Mystic⁹ ille Militis Christiani Ephes. 6. vers. 14. Leo, de tribu Juda. Apoc. 5. vers. 5. Virgo, Maria Semper-Virgo, Luc. 1. v. 28. Libra, quâ Jehovah examinavit Belsazar. Dan. 5. v. 27. Scorpius, cuius morsus & ictus senserunt in deserto Israëlite Deut. 8. vers. 15. vel quem Rehabeam Rex subditis fuit interminatus 1. Reg. 12. vers. 11. Sagittarius,

gittarius, Ismaël tela exercens
 Gen. 21. v. 20. Capricornus, Hir-
 cus Asafel, sive Emissarius. Le-
 vit. 16. vers. 8. Aquarius, Naëman
 aquis immersus Jordanæis. 2.
 Reg. 5. v. 14. Pisces duo Christi,
 quibus quinq; virorum millia
 miraculosè cibavit. Joh. 6. v. 9.

In plaga Boreali, binæ Gen-
 tilium Ursæ, sunt nobis Chri-
 stianis, illi duo Ursilacerantes
 quadraginta duos pueros Em-
 pectæ Elifæ, 2. Reg. 2. vers. 24.
 Ursa major, ignei currus vicem
 sustinet, quo in Cœlestem Pa-
 triam Elias miraculosè repor-
 tatus est, 2. Reg. 2. v. 11. Minor
 verò Ursa, Jacobi Patriarchæ
 plaustrum refert, quo citato
 curru, Ægyptum petiit, Ge-
 nef. 45. 27. c. 46. 29. Terri-
 bilis specie tortuque Draco, vel
 E Infer-

Infernalis Draconis vastam & tortuosam imaginē; Apoc. 12. vers. 3. 9. vel Draconis Beli immanem rictum & hiatum refert. Fragm. Dan. 14. vers. 22. Stellat⁹ Cepheus, Rex Aethiopum, aurea Salomonis Sceptra nobis in memoriam revocat, cuius magnificentiam Aethiopum regina attonitè demirabatur, 1. Reg. 1. v. 39. c. 10. 1. Rigidus & nigricans Bootes, robustum Venatorem Nimrodum nobis suggerit, qui scelerata spicula in imbellem Auroræ Cervā (quæ est Christus) contorquet, Genes. 10. v. 9. Ps. 22. vers. 1. illamque Molosso suo, Arcturo persequitur, Joh. 9. vers. 9. Binis hisce αὐτῷ φοιτούσι olim, hanc dare formam placuit Berenices Capillum, Conon Mathematicus in gratiam mariti in side-

ra retulit, qui formosam Absolu-
 lonis comam nobis effingit. 2.
 Sam. 14. v. 26. Fulgida Cœli
 Corona , Regis Ahafveri , vel
Xerxis, Coronā splendentem
 adumbrat, quam adamatæ suæ
 conjugi Estheræ imposuit. E-
 sther. 2. v. 17. Hercules, ille ma-
 gnus ferarum domitor , nobis
 intrepidū Samsonem exprimit,
 qui magnis ausis inclitus, Leo-
 nis pectora gessit. Jud. 14. v. 6.
 c. 15. 15. Cadens vultur, illius ve-
 titi vulturis memoriam nobis
 reducit , cuius mentio extat
 Levit. 11. v. 14. in istius pectore
 Apollinis Lyra promicat, quæ Da-
 vidis canoræ Lyræ affonat, cuius
 etiam percussione Melancho-
 licū spiritum à Saule expulit.
 1. Sam. 16. v. 23. 2. Sam. 6. v. 5.
 Cygnus posset vocari olor Hussi,

E 2 qui

qui ad rogū ductus augurabat:
 Post centum annos veniet Cygnus , quem assare non poteritis: vel ille Mosaic⁹ Levit. II. 17.
 Radiosa Cassiopeja, nobis Bathsebam ponit ob oculos , magnificè in regia sella constitutam,
 Filio Salomonis latas claudens.
 I. Reg. 2. v. 19. Perseus Medusam Harpe suā occidens & Andromedam liberans, Davidem Herroem notat , qui fulgenti gladio immanem Goliathum decollavit, illiusq; caput, omnib⁹ Israëlitis ostentui dedit. I. Samuel. 17. v. 51. Auriga vel Erichthonius Patriarchæ Jacobi imaginem exprimit, Gen. 30. v. 36. apparent ibi bini Jacobi Hædi, quorū pelliculis indutus Benedictionem à Patre obtinuit.
 Gen. 27. v. 16. Ethnicorum Serpent-

pentarius, divum Apostolū Paulū producit, cui minacis vipe-
 ræ assultus, in Melitā nihil no-
 cuit. Act. 28. v. 6. Aquila Imperii
 Romani Symbolum, vel etiam
 Christi Typus est, Ez. 1. Sagitta Jo-
 nathæ telū representat, fidi ami-
 ci auguriū. 1. Sam. 20. v. 35. Ga-
 nimes, servulus est, sagitta
 Jonathæ colligens. 1. Sam. 20.
 v. 35. Pegasus cū pernicibus suis
 alis Babyloniorum alatos equos
 nobis ostendit, quos Jerem.
 c. 4. v. 13. volociores Aquilis
 Judeæ minatur. Equuleus nobis
 Historiam Regis Joas insinuat,
 qui septennis equuleo invect⁹
 regni habenas suscepit 2. Reg.
 u. v. 16. vel Christi Asinam, quā
 Hierosolymā est ingressus. Jo-
 han. 12. v. 15. Andromeda susti-
 net Abigaëlis imaginem, que A-

E 3 maleci.

malecitarum vinculis captiva
ducebatur, 1. Sam. 30. v. 5. per
Delphinum intelligimus curvos
Delphinos, quos regius psaltes
Psal. 104. v. 26. in mari ludere
dicit. Triangulum S. S. Trinitatis
Typum gerit, Matth. 3. v. 17.
Apis illa Hymetti populatrix,
& mellifera, cuius laudes me-
morat Syr. c. 11. v. 3.

In plaga Australi, nobis Cetus
est Jonam deglutiens, & revo-
mens. Jon. 2. vers. 1. Eridanus,
Jordanes mirandum & à Deo
imperatum exercitui Israëli-
tarum transitum indulgens.
Jos. 3. vers. 14. Lepus ille Levi-
ticus. c. 11. v. 6. à cuius carne
abstinere debuit populus Dei;
Orion, Josua, Dux Israëlis Ma-
gnanimus c. 1. v. 1. Sirius imma-
nis ille Molossus, qui cum so-
ciis suis crudelissimæ Jezabelis

carnibus ventrem suum iratum placavit. 2. Reg. 9. v. 10,
 35, 36. Procyon, canis mollibus lusitans blanditiis Tob. 11. v. 9.
 Hydra; Serpens æneus; Typ⁹ Christi in Crucem sublati. Num. 21.
 vers. 9. Crater vel Josephi præfagiis clarus: Gen. 44. vers. 5. vel
 Sacræ Synaxi destinatus. Matt-thæi. 26. v. 27. Corvus: five eli-
 gas illum Noachi ex Arcâ avolantem, Gen. 8. vers. 7. five il-
 lum Eliæ, divini vatis famem pane & carnibus solantem.
 1. Reg. 17. vers. 6. Corona illa
 gemmifera, regium & victoriōsum Davidis caput non tam
 exormans, quam aggravans.
 2. Sam. 12. vers. 30. Piscis Notius,
 cum lucidâ suâ Fomahant, no-
 bis, Piscis Statetem in ore ferens,
 non sine miraculo ad occul-

tum Petri hamum decurrens.
Matth. 17. ult. Gruem nos ap-
 pellamus, sagacem illum tem-
 poris observatorem. **Jerem. 8.**
v. 7. Unicornu Mosaicum, ro-
 bur tribus Josephi præfigiens,
Deut. 33. v. 17. Gallum Petri la-
 bantis monitorem **Matth. 26.**
 vers. 75.

10. Nova quædam nomina,
 Novas etiam Imagines quasdam
 postulabant, quibus cum pri-
 mis plaga Borealis est condeco-
 rata. Vides ibi Davidem de Golia-
 tho triumphantem; & Abigail
 uxorem ejus catenis Amalecita-
 rum alligatam; ut & Salomonem
 regio ornatu munitum; & Bath-
 sebam Matrem ipsius in Thro-
 no regali, Diadematè coruscantem,
 & Palma pacem imperan-
 tem. Hanc enim Familiam Sa-
 cram Davidis, & Abigail, Bath-

sebæ & Salomonis, isti prophæ-
næ, Persei & Andromedæ, Ce-
phei & Cassiopeæ substituere
placuit. Vides ibi Nimrodum, ut-
pote Venatorem, Venabulo,
Cane Venatico, Cerva, & si-
mul Monarcham Diademate
superbientem; Jacobum Patri-
archam vestibus pastoralibus
indutum; Simsonem maxillâ,
fago & sceptro militari vim
hostibus minitantem. Vides
ibi Typum S. S. Triunitatis, cui
accedit quarta Stellula, quæ Hu-
manam quoque Christi Naturam
in Confortiū ejus assumptam,
admodum concinnè repræ-
sentat: nec non in Cygno Cru-
ccem Salvatoris: ut Memoria Crucifi-
xi in te quotidiè crucifigat omne vi-
tium. Vides ibi Jacobū in Ægy-
ptum, Eliam in Cœlum, ambos
citis

citis quadrigis tendentes; Paulū amictu Apostolico velatum, & deniq; Ganymedem habitu servili ad Imperia Heri sui paratum. Imagines suas Schickhardus negligentius figuravit, nè loco alieno artem ostentaret, nos, uti speramus, diligentius, eò tamen utrinq; collimantes unicè, ut stellæ evidenter prælucerent, & acres oculorum obtutus penetralius ferirent.

II. Ut denique illi etiam subleventur, qui Ephemeridibus destituti, Planetarū loca certius nosse gestiunt, subjungere placuit Tabellam hanc Synopticam, undè sciant Sellarum Indagatores, ubi locorū, & in quo signo, quemlibet Planetā proximis hisce annis querere debeant.

Satur-

☿ Saturnus.	D. 19. ♀ 17. Apr.
Grad.	I. ☽ 10. Maii
27. ♀ 1. Jan.	10. ☽ 18. Jul.
o. ♀ 15. Fpbr.	20. ☽ 4. Aug.
10. ♀ 8. Maij.	o. ☽ 22. Oct.
R. 18. ♀ 22. Aug.	R. 9. ☽ 15. Jan.
D. 10. ♀ 3. Jan.	1649.
20. ♀ 23. Apr.	♂ Mars.
o. II 16. Julii.	9. ☽ 1. Jan.
29. ♀ 23. Oct.	o. ☽ 29. Jan.
24. ♀ 19. Jan.	o. ☽ 8. Mar.
o. II 5. April.	o. ♀ 16. Apr.
10. II 21. Jun.	o. ♀ 25. Maii
R. 16. II 17. Sep.	o. II 6. Jul.
D. 8. II 31. Jan.	o. ☽ 20. Aug.
1649.	o. ☽ 14. Oct.
♃ Jupiter.	R. 14. ☽ 7. Dec.
R. 27. II 1. Jan.	D. 24. ☽ 26. Feb.
D. 25. II 10. Feb.	o. ☽ 28. Mar.
o. ☽ 8. Apri.	o. ☽ 3. Junij
10. ☽ 30. Maii	o. ☽ 24. Julij
20. ☽ 14. Jun.	o. ☽ 8. Sep.
o. ☽ 31. Aug.	o. ☽ 21. Oct.
R. 7. ☽ 14. No.	o. ☽ 1. Dec.
D. 28. ☽ 16. Mar.	o. ☽ 9. Jan.
o. ☽ 21. Apr.	o. ☽ 16. Feb.
10. ☽ 22. Jun.	o. ♀ 26. Mar.
20. ☽ 7. Aug.	o. ♀ 4. Maij.
o. ☽ 24. Sep.	o. II 14. Jun.
R. 8. ☽ 15. Dec.	o. ☽ 27. Juli.

D. 19. ♀ 17. Apr.	♂ Mars.
I. ☽ 10. Maii	9. ☽ 1. Jan.
10. ☽ 18. Jul.	o. ☽ 29. Jan.
20. ☽ 4. Aug.	o. ☽ 8. Mar.
o. ☽ 22. Oct.	o. ♀ 16. Apr.
R. 9. ☽ 15. Jan.	o. ♀ 25. Maii
1649.	o. II 6. Jul.
o. ☽ 20. Aug.	o. ☽ 8. Sep.
o. ☽ 14. Oct.	o. ☽ 21. Oct.
R. 14. ☽ 7. Dec.	o. ☽ 1. Dec.
D. 24. ☽ 26. Feb.	o. ☽ 9. Jan.
o. ☽ 28. Mar.	o. ☽ 16. Feb.
o. ☽ 3. Junij	o. ♀ 26. Mar.
o. ☽ 24. Julij	o. ♀ 4. Maij.
o. ☽ 8. Sep.	o. II 14. Jun.
o. ☽ 21. Oct.	o. ☽ 27. Juli.
o. ☽ 1. Dec.	o. ☽ 1.

o. ♀ 12. Sep.	o. Π 23. Apri.
o. ♂ 6. Nov	i. ☽ 18. Mai.
R. 18. ♂ 9. Jan.	o. ♀ 12. Jun.
1649.	o. ♂ 7. Julii
♀ Venus.	o. ☽ 2. Aug.
3. X 1. Jan. ☽	o. m 29. Aug.
o. V 24. Jan. ☽	o. → 29. Sep.
o. ♀ 24. Febr.	R. 18. → 4. No.
R. 17. ♀ 31. Mar.	D. 4. → 14. Dec.
D. 1. ♀ 13. Maij.	o. ☽ 26. Jan. ☽
10. ♀. 5. Jun.	o. ☽ 24. Feb. ☽
o. Π 29. Jun.	o. X 22. Mar.
o. ☽ 28. Juli.	o. V 17. Apri.
o. ♀ 23. Aug.	o. ♀ 12. Mai.
o. ♂ 18. Sep.	o. Π 6. Junij
o. ☽ 12. Oct.	o. ☽ 1. Julij
o. m 5. No.	i. ♀ 26. Julij
o. → 29. No.	o. ♂ 19. Aug.
o. ☽ 23. Dec.	o. ☽ 12. Sep.
o. ☽ 16. Jan. ☽	o. m 6. Oct.
o. X 9. Feb. ☽	o. → 29. Oct.
o. V 5. Mar.	i. ☽ 23. No.
o. ♀ 29. Mar.	i. ☽ 17. Dec.

Cetera, quæ forsitan hic desiderabit Astrophilus, ipsa Cœli radiantis mappa subministrabit, & Exercitationis assiduitas compensabit. Sed nunc manum de Tabulâ!

(spectet,

Qui negat esse Deum, Cœli mox sidera
Sidera qui spectat, non negat esse Deum!

F I N I S,

Pd 1283

ULB Halle
004 353 870

3

D

WANZ M.L.

